

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 6 P. fél évre
3.— P., negyed évre 1.50 P.

POLITIKAI LAP.
Feladós szerkesztő és kiadó: **DINKREVE NANDOR**
Póstatárkőközponti csekk száma 44568

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Céldömölki Kossuth Lajos-utca-14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Istennel hazánkért és nemzetünkért

Jelégével zászlót avat ma a Céldömölki Mozdonyvezetők Otthona. A nagy világhézag közepette időt és módot talált az egyesület vezetősége arra, hogy a fenti jelmondat által kifejezett eszmét már harminchárom éve állhatalatosnak, becsületesen és hűen szolgáló egyesület az összetartó zandóság kifejezőjéhez, az őszszelertárs szimbólumához, zászlóhoz jusson.

Régi álom válik valóra, a masinista szívek erős és talán már harminchárom éves vágya: Zászló alá sorakozva, bárhova kívonva megmutathassák, meggyőzően kifejezhessek, hogy a magyar dolgozó társadalomnak hasznos és fontos szerepet betöltő tagjai.

Nem hiszem, hogy volna ebben az országban egyetlen komolyan gondolkozó magyar ember, ki nem tudná és nem értékelné a mozdonyvezetők nehéz, küzdelmes és áldozatos munkáját. Gondoljunk csak a hőzivatáros féltű ajlékire, vagy a szélviharos esős éjszakákra. Mikor mások meleg párnák között pihenik ki a napi munka fáradalmait, ők akkor keményen állnak nehéz kötelességük színhelyén és becsületesen, nem hangoskodva végzik munkájukat. Ez az áldozatos élet az, amivel kiérdemlik minden tiszteletünket.

A Céldömölki Mozdonyvezetők Otthona ma új zsendülés, útlakadás felé indul. Tavaszidőben, amikor a természet legzsebben pójába oltozott, indul meg az új élet. Zászlót avatnak ma, zászlóbeimelőnek fel, a zászlóval eszmét visznek diadalra. Az eszme erényt hirdel, melyet mindenkinék gyakorolni kell, aki a zászló alá tartozónak gondolja, érzi és tartja magát. A zászló jelmondata mindenkét egyformán kötelezi: Ha valakiük,

A mozdonyvezetők zászlóavatási ünnepélye

A társadalmi esemény zajlik le ma Céldömölki nagyközség falai között. A leucállásnak 33 dik évében lévő Céldömölki Mozdonyvezetők Otthona rendez zászlóavatási ünnepélyt, amelyre kis varukutamba messze vidék társadalmi előkelőségei érkeznek. Midőn lapunk hasábjain foglalkozunk ezen ritka eseményel, kedves kötelességet teljesítünk, hogy erről a helyről is a legmelenőbb magyar szeretettel közöltsük azokat, akik erre az alkalomra Céldömölkre érkeznek.

A zászlóavási tisztelet Szabó Károly országgyűlési képviselő neje tölti be, míg a védőnök körül Hajba Gézáné, Kirchner Eleonó és Vas Béláné neve szerepel.

Az ünnepély legfőbb vendéke ómoravieszi dr. Imrédy Kálmán miniszteri osztályfőnök, Máv előnk.

Dr. Szécs István Vas vármegye főispánja, Vértessy Vilmos miniszteri tanácsos, Máv feletigazgató, Jándi Bernárdin domolki apát, Gyömöréy György ny. főispán, Ösvégi Béla Mav gazdasági főtanácsos, Szabó Károly, Horváth István, Korponay Edó és dr. Essó Sandor országgyűlési képviselők az ünnepély fővédnökei.

Régen volt már Céldömölkön ilyen arányú megmozdulás és reméljük, hogy ebből közegünk köztönsege is kivessi a maga részét annak eredményeképen sikeressé ványvélheti el a naptól a Mozdonyvezetők Otthona, de kedves emléke az minden résztvevőnek is.

Szinte nem is akarja elhinni az ember, hogy a mai néhez és szendterhes világban ilyen nagyszabású ünnepély lehessen rendezni. Aki azonban ismeri a céldömölki moz-

donyvezetők tetteikés és munkás vezetőit, így elsősorban Vas Béla főmérnök, főidőszakfőnök — aki benne van minden megmozdulásban, amely keresztény magyar érdekeket szolgál és eredményes működést fejt ki hivatali munkáján kívül in minden vonalon, — értékelni tudja a mai zászlóavatási ünnepély megrendesét. **Ügyes-esték-bíróeset**

süt a közönséget való munkából Farkas István a mozdonyvezetők otthonnak előnké is, aki Vas Béla főidőszakfőnök előszómu segítője.

A céldömölki mozdonyvezetők otthona kettőük lankadtilan munkájának és buzgó fáradszusának köszönhető, hogy zászlóavatási ünnepélyüket ilyen nagy lényyel és pompával ma megtarthatják.

Az ünnepély sorrendje a következő: Vendégek fogadása fél 9-kor vasutállomás varosföldi terén. — Ün-

nep: mise és istentisztelet 9 órától 10 óráig. A róm, kat. vallásnak részére a Szentharomszág-téren tábori mise, az evangélikus és reformátusok részére ünnepi istentisztelet saját templomaikban. — A vendégszások megkösörözésére rövid ünnepély keretében 10 óra 10 perctől az országgyűlési ünnepélyi helyen. — Zászlóavatási ünnepély fél 11 órai kezdettel a Grill-szálló kerthelyiségében. 1. Szózat Előadja a »Haladás« aranyérme, királydíjas énektára. 2. Ödvözlés és bevezetés mond Vass Béla főidőszakfőnök. 3. Ünnepi beszéd. Vértessy Vilmos min. tanácsos, feletigazgató. 4. A keresztény egyházak részéről avató beszéd mondandak: dr. Nemes Vazul rk. plébános, Molitoriz János ev. esperes lelkem, Jakab Lajos reformus lelkem. 5. Zászlóanya, Szabó Károlyné úrnó a zászlót felavatja. 6. Zászlóavási bevezetés. 7. Záróbeszéd mond Vas Béla főidőszakfőnök. 8. Himnusz. Előadja a »Haladás« aranyérme, királydíjas énektára. — Az ünnepi műsor után később a Grillben.

Gyósz József kalocsai érsek

Mag a szél szendterhes éjszaka — rádió útján — terjedt el, országvezető a hír, hogy XII. Pius pápa Grósz József szombathelyi megyepüspököt kalocsai érsekké nevezte ki. Püspöki székhelye Szombathely város és egész egyházmegyéje fájó szívvel vette tudomásul, hogy a mindig derűs világnézettől, bölcs főpásztor mindenkiük segítő atja távozik innét.

Vizsont öröm is lopózik lelkünkbe ha a szép kitűntetésre gondolunk. O az első szombathelyi püspök: skiből valóagos érsek less. Erdőmeieiek méltatazara itt követ a hely, azonban egy-két mezzadatot mégis kiragadunk

Miköz is szomorúan érint a távozás miatt Megiermetek mi monolygó, derűs tekintet, tapaszaltuk nagy szeretettel hívti iránt, atyai jószágát és faradhatlan munkásságát egyházmegyéjében, igazi jó magyar haralasi gondolkozással és megnyilatkozással.

1936 ban lett a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója és 1939 ben az egyházmegye püspöke.

Szombathelyi püspöksége alatt Céldömölkön ötöször tett hivatalos látogatást. Kétszer bő mélti köszöngökben: 1936-ban és 1942-ban.

rozni, küzdenie. Ugy kell élnie, hogy élete Istennek tetsző legyen, úgy kell dolgoznia, hogy munkája embertársainak hasznára legyen olyan emberré kell válnia, akinek társadalmi élete példa mások előtt.

Ez a zászló, amit ma felemelnek, az az eszme melyre ma esküt tesznek, sok mindent kötelezi a masinistálat. Kötelezi arra, hogy vallásos ember legyen; kötelezi arra, hogy minden útjára melyre ember-

minden hazaférsekor mindenekelőtt a Mindenhatónak adjon halált: kötelezi arra, hogy az emberek életére még a magáénál is jobban vigyázzon; kötelezi arra, hogy a vesztélyben inkább a saját egy életét áldozza, mint más százét.

Ez a zászló és ez az eszme kötelez mindenre, ami a becsületes és lelkiismeretes ember tulajdonsága. Kötelez a gép pontos ismeretére, a részletekre menő elővigyázatoságra az es-

kény-lemmel fontosabb a közönsege, a nemzet érdeke.

Zászlót álmodtak már az offhont alapító masinisták, zászlóért küzdöttek a munka emberei, zászlót avatnak a mai céldömölki mozdonyvezetők.

Ime, itt a zászló! A Ti zászlótok masinisták. Feszül minden szála, linom és tiszta a selyme. Friss subogását hozza felétek a szél, a szélben a hangok nektek szólnak: Istennel hazánkért és nemzetünkért.

ANYÁK NAPJÁN

1938. tavassza a polgári iskolák nagytérben tartott ifjúsági nagygyűlésen beszédet mondott. Ugyan abban az évben Jandi-Bernardin dömböki apátur aranyéremmel jutalmazták meg, majd az idén a menyasszonyok iskolájában a menyasszonyok előadását tartotta.

Talán éppen ezért érint minket is kellemetlenül varatlan tavozása, mert nagyon is megszerették őt mint a szombathelyi egyházmegye főpásztorát. Kínosítása alkalmából sokan felkeresték és ábrándultak.

Jandi-Bernardin dömböki apátur táviratban köszöntötte Kálcsa új érseket, aki szintén táviratban köszöntötte meg a jókívánásokat.

A Tuniszért

folgó hósi küzdelem véget ért. Tunizát és Bizertát hatalmába kerítette az ellenség. Majus 6-án indult döntő rohamra a Montgomery vezette 11. brit hadsereg és az 5. amerikai hadsereg a tengely csapatainak ellenében. Heves tüzérségi előtűzések, több mint ezer agyú tüzérségi data nyomában páncélos sereg árasztotta el Tunisze vidékét és a Szafeini irtóda jelentése szerint az emberben és hadianyagban óriási ellenséges túlerővel rendelkező törzsi Tunis és Bizerta hősi és dicsőséges ellenállást.

Hat hónapig állottak ellen a tengelyes csapatok hősiessé a túnyomó angolok és az amerikai hadsereg ellen és most a szomorú esemény tudomásul vétele után talán azt hiszik, hogy el kell vezetnünk minden reményünket és az angolok és amerikai hadsereg órák alatt áteli a Földközi-tengert. Mert az angolok és a Földközi-tenger urai. Nem veszik tekintetbe a Szicília-Szardínia védelmi vonalat és hogy a szicíliai csapatokat akkor se tudják használni, mikor Tunis meg nem volt a tengely kezén.

Muzonlini tanácsai fidalommal és erős lélekkel voltak tudomásul a történelmet. Őr emlékeznek. Volt már illyesmi a római ókori történelemben is. Karthago (a mai Tunisze helyén volt) féltelen pón halvére Hannibalt nagyon megverte Kr. előtt 216 ban Cannae-nál Gaius Terrentius vez. Varro római hadvezér szerelt és a római nép nem veszte el a fejét. Rendkívül nagy nyugalommal, önbizalommal és erős lelkiállással köszönhető, hogy kevesebb időn 202-ben Zámá-nál ugyanaz az ellenesség a csorbát kiűzött.

A győzelemhez nem sima, hanem vereségek küzdelme az út, sokszor jár omissio. A győzelemnek nem nehéz örülni, de a győzelemhez megjárni a viszontagságos, vesztés utat, az a lélekre van.

A tengely hadvezérsége is az a hősi lelkület megtanította, mikor Rommban és a német vaskezűt bonyorogtatásában a tőgyfajombot adó manozsita a briliánsokkal, mint a német nép haláját.

Sz. P.

Felvétellek a gyárgondozónői tanfolyamra. Budapest Székesváros Nappályvédelmi Bizottsága felügyelete alatt működő kétféle Gyárgondozónői tanfolyamra.

Felvilágosítást ad Balogh Mária igazgatónő II. Bimbó ut. 3. lő. Tel: 367-182 reggel 8-10 között.

amit májusban ünnepelünk, mikor a természet minden gazdagságát felénk omltat, szívvel-lelkkel gyönyörködhet pompájának szeretetösszefűzésével. Nem minden alkalom nélkül, hogy az anyák napját májusban tartják, hiszen megvan a hasonlóság a természet szépségparadicsma és az anyák szeretetszóra való közt. Mindkettő ünneplendő, vizionári nem varva, csak ad.

Felétkezzél ma ábrándított magyar édesanyák, hogy legalább ez az egy napon érezzétek, hogy névtelen lényetek nem tudó árnyék a lét végtelenségében, hanem vezér-esszencia, az élet lélektől iramból, nyugvópont a cél felé rohanásban.

Hittől edesanyák, titeket köszöntök először Ti már megvirítottok a jó harcot. Pihen, pörög a föld mellett az a meleg, látkész sziv, amelynek dobogószava szunyogóztunk valamikor, szaraz eszt az a drága karmozott szőnyeg, gondozott beábrándított, de erős magyar lelketek egy ábramban beábrándított maradt, hogy folytatás legyen a ti befejezett életeteknek, hogy tovább építhessék a magyar jövődőt. Halljátok meg halálköznyelmeit nek pártvezetést, fogadjatok az emlekezés varázslatát, amit ma halott szívek felé helyezzünk. Nem felejtünk beenneteket soha!

Élő édesanyák! Ti itt vagytok körülöttünk ma titeket a majus minden virága. Képei plha kerekedik munkában faradt kemény teyeket nyújtják ma felettek a hálá hódolatát. Fejletek ma gyermekeitek szívből kisugárzó glória ragyog, mert felvettétek a töviskoszorút, bátran viseltek a sokgyermekes anya keresztjét, bússátek vagytok arra, hogy nincs más ékszeretek mint a gyermeketek. Hálá és köszönet nektek, mert megtartottétek az őszanyák lelkét, akik ezer év véres küzdelmeiben is megálltak a helyüket, gyermekeket adtak a hazának, s halál után nevet a magyar nemzetnek. Ti az őstök mentő utódai, ti vagytok a hazatérő orszolai, élteid erdei. Minden magyar gyermek szeretete imája a tiétek.

Katodnyanyák, hőseket üdvözöl magyar asszonyok! Ma a hazánkban a donni puastak gyálatlan fikerészjei, a jeltelen sírkövek pörögő kezük nyúlhatnak felénk. Megsimogatják könnyes arcunkat, s a tavaszi szél szarujan felettek szűlő szülőanyák: Anyám, te vagy a hős, mert beábrándított halál tudó katonák adtai a

üzennetem: nem feledtek, nem feled a magyar haza soha!

Anyák, kik fele egyetlen szál virág hajlít a szepen, borsózik lehettek ti is, de gondoljátok örömeidökben a tartalma magyar hazára, s hasonlítsátok össze a ti egyetlen gyermek keletével. A magyar haza egyedül küzd a népek tengerében; az egyetlenek nem segítek testvérük, s a hazánkban nem lesztek egyedülvalóságokra kerül. Mi lesz veletek? Ki felelős érte? Gondolkozzatok édesanyák ezen, a mai napon.

Magyar asszonyok, — akik nem akartatok anyák lenni, akiknek ma holt kecsékér itegegetek, holt szemek kldítik a szeméhszányt tekla teltétek, mert nem engedték meglátni az élet napvilágát.

menyők orvosi...
tek a tükörbe! Ma tegyétek felre a gondert, a ruhat, a lakkot, selympongyófát, amit az edes anyafolygó

gyermeknél jobban szerettek! Ma apait hajlatokat — ma gondórtétek hódító firtókba, — ma gyászoljátok, vezekeljétek! Halljátok tédre s bánlatoit, vétkes könnyű műségeket. Kérjétek a magyarok istenét, és adjátok a magyarok istenét, sok-sok

Levelet hozott a posta...

Ilyu Erelességű Barátom!

Kedves volt tőled, hogy a közlőgő «balázsai» kapcsolásban gondoltál rám a egy «meghívó» köldtel nekem, amelyben életed ezen-ünnepélyes pillanataira énem is meghívsz. Nem mondom, kie-ít szorítlan a mód, hogy mitket is meghívás «balázsra», mert az én diákkoromban és még nem volt szokás és ki önére nem a meghívók székeltél. De mert mindig zavartok lettem örömi az Örvendőktől, most a levelet vigadok életpelégő ifju magyarok, akik búcsút mondatok az iskolapadok és sok-nok álltok akik az élet útját már régóta járják.

Nem tudom Ilyu Magyar Testvérem, hogy Te és társaid ismeritek-e azt a «meghívó» levelet, amelyet a magyarok magyar fajtáknak. Hígyjétek el, az élet nemcsak réssal az tövisekkel is van bennetek. Az életretek el borsos nem kell erő, nem kell férfias bátorság, de igen kell a «belső» lelküddéshoz, a megpróbáltatások, szenvedések úbrémes elviseleléséhez. Nektek akik a magyar jövőt jelentétek, sokkal többet kell dolgoznotok, sokkal többet kell szenvednetek, sokkal több nehézséget kell megoldanotok, mert a Tietek az ifju hős, a lendület, a kezdeményező er. S Ti, akik új erővel, nagy bizalommal derős lélekkel indultok neki a nagy életnek, hivatal vagytok arra, hogy nemzetünk, fajtánk, csatlakodni életért, boldogulásért küzd jétek.

Hígyjétek el nekem, az élet nem ismer megállást! Csak fejlődés van, vagy visszafejlődés. Halljátok mitlét, hogy a sok megpróbáltatásos keresztút ment nemzetünk erővel lendülettel veszi ki részét a jövő építéséből s milyet sorolt tud megának kiharcolni a népek rangtetegeiben. Mi azok már deredődi homlokzat, bíráskodó inaktív egyséletek nem bíráskodó akkori erőt kitérjétek mint Ti, akik nemzetünk fajtánk életében a falódó kos szerepét játjátok.

Búcsúrók arra kérék Ilyu Magyar Testvérem az élet régős utasit soha egy pillanatra se felejtétek el, hogy a nemzet jövőjét jelentétek társaddal egyetemben. Légy kéz mindig a a harcra, ha a nehézségeket kell leküzdöni, légy kéz mindig az időszakra, ha eszer-er megküzdött magyar fajtánk érdeke ezt megkívánja tőled.

És még valamit! Egy pillanatra se felejtétek el, hogy magyar vagy. Tudd fajtáddal, magyar fajtáddal szemben kötelességedet. Oly kesves vagyunk mi magyarok, hogy nem egedheljük meg magunknak a széthuzást. Gondolkozzatok ma a hazánkban is a Tietek léz a legfontosabb szerep. Nektek kell kiharcolnotok azt, amit apaitok nagypapitok nem bírtak kiharcolni.

És még valamit! Egy pillanatra se felejtétek el, hogy magyar vagy. Tudd fajtáddal, magyar fajtáddal szemben kötelességedet. Oly kesves vagyunk mi magyarok, hogy nem egedheljük meg magunknak a széthuzást. Gondolkozzatok ma a hazánkban is a Tietek léz a legfontosabb szerep. Nektek kell kiharcolnotok azt, amit apaitok nagypapitok nem bírtak kiharcolni.

halott gyermekért, az élő, szenvedő de nyugodt lelkisemereg-nyákat a s a kacagó, ragyogó szemű gyermekeket s ne hagyja a szenvedésben elmerülni a drága magyar hazát.

Mi pedig valamennyien, kik anyákat ünnepelünk forduljunk a magyarok istenéhez s kérjétek a magyar hazára a forradni óhajtott békét és a boldog jövődőt!

ha lepereg előtled a magyar történelem nagy filmje bizony abban, nem megy el melletted olyan magyar akiben ne testvért látótl, legyen rajta diázmagyar vagy koldugunya, legyen keze dologlatlan vagy kérges!

Isten keze kiserjen utadon.
Szeretettel ölel!
Egy régi diák.

Munkában a MÉP.

Közöltük már, hogy a MÉP. előki-tanácsa értekezletén foglalkozott azzal, hogy Cell-dömölök ügykörzetét az új-közvetorlatyiból régi helyére

Az értekezleten jelen volt Szabó Károly országgyűlési képviselőnk, aki megígérte, hogy a levetéddit kivánság, mert azt maga is jogosnak látja, illetékes helyen partolja és támogatja. Az értekezlet felkérte Kirschner Eek pártelnököt, hogy az idővonatkóó kényvnt szerkeszse meg és készbesít Szabó Károly képviselőnk kezéhez, aki azt személyesen terjeszti elő.

A megindokolt kényvnt elkészít, melyben ki van mutatva, hogy Cell-dömölök, mint vasúti ut csomóponti központ már 1914 ben a 3 ik lakböröstályiba sorozták, mert akkori megállapítások szerint is magasabbak voltak a lakbörök, mint több, nem gécponti városban, ilyen városok voltak Kőszeg, Varsand, Baja, Veszprém stb.

Kmutatja a beadvány, hogy Cell-dömölöknek az 5-ik lakböröstályával való lefokozása, tisztán az egyedül elhibázott dolog volt, olyan ember kezébe került az ügy, aki nem volt tisztában Cell-dömölök nagy jelentőségére, mint dauntan egyik legnagyobb vasúti központiára, hanem csupán azt bírta el, mekkora a lakosság létszáma. A beadványban több-huszonnyal is több lakos indok van felsorolva, amely elegendő arra, hogy felelőbbségen tudomásul vegyék cell-dömölök igen fontos és exponált helyzetét.

Megalakult a köznevelési köznevelési bizottság D: Heltóthy Jenő 16- szolgabíró kivételével a cell-dömölök-községi köznevelési bizottság tagjait. A tagok névsora a következő: Egör. Hóhóld István községbíró. Elődó: Lajta Tivadar vezetője. Tagok: Nagy Imre okl. gáda, Ferenci Mózes kigáda; Belovári István kigáda Horváth Károly kigáda, Hász Antal Haugya úszv., Kovács József cipészmeister, Szabó Lajos vegyeskereskedő, Kenyeg István heátem-Halkó István, Halkó István, Halkó István, Ferenc adhváltati főnök, Garraf Rozád ipartestületi jegyző, Varga József máv. főpályamester.

Móricz Zsigmond írói világnézete

Egyik legelterjedtebb és legalap-
osabb folyóiratból, a Katolikus Szem-
letről vesszük az alábbi sorokat,
tekintve, hogy annak megállapításai
közérdeklődésre tarthatnak számot.

Móricz Zsigmond nagy író a
magyar irodalmunk sokat nyert vele.
Ő hozta irodalmunkba a realista
irányt s ezzel új utakra vezette a
regényírást. Az általa képviselt irány
hozza próbált szoktatni minket a
délien realista szemléletéhez. Semmi-
től sem riadt vissza annyira, mint az
események és je-
lenségek kérdéseitől. Azt akarta,
hogy lássunk, de úgy amint van.
Móricz tudatosan törekedett a rea-
lizmusra, amint azt »Egyetem regé-
nyében« öszintén be is vallja.

Mi volt ennek az oka?
Móricznak egy hatalmas élménye
lehetett. S ez nem más, mint annak
átélése, hogy mi magyarok pusztulunk
veszünk. Vésélig ható élmény volt
ez számára. Roppant viatóként lebe-
gett szemé előtt a széles, ritkuló,
halálú magyarság. Egész magyar ére-
sése lánogsani kezdett a pusztulás
előtt. A sáthározta, hogy minden
erejét latba vesse, hogy megfordítsa
a sorsot. Vallón akarta ragadni a
nemzet sádját, sőt a jövőt is.

...tan, míg ez fel nem ébred és talpra
nem áll. S ha valaki süket, akkor
nem elég, hogy egyszerűen szóljanak
hozza, hanem kiáltani, ordítani kell.
Ő is így tett — írja — kiáltott,
ordított; hibáinkat bűneinket felna-
gyította, mert mi is aludtunk és
süketek voltunk.

Ez magyarázza meg, hogy egyes
kifejezései és jelenetei miért olyan
nyersek, sőt egészen durvák.

Móricz ezt és őtől helyzet-
látást — »pusztulunk« — rajzolta
meg minden regényében. Ennek
megtestesítője pedig Turi Dani, aki
talajrátképpen minden regényében

szerepel, csak hogy más — és más
helyzetben. Turi Dani a megtestesített
móriczi élmény, amit az író sok félsz-
alakban mutatott be, a regények
lényének megtestesítője.

Arra most még nem tudunk teljes
bizonyággal felelni, hogy Móricz
Zsigmondnak sikerült-e a nemzetet
felébreszteni. A későbbi irodalomtörté-
szak lesznek hivatva arra, hogy le-
mérjék azt a hatást, amelyet Móricz
a nemzetre gyakorolt. Mára már rész-
ről merem állítani, hogy nem érte
el ezt a célt, amit irasáival el-akart
érni. Mégpedig azért, mert regényei
szőnyög-ellenmondást tartalmaznak,
helyesebben rettentően levertsé-
alaprészt váltanak ki a olvasó lelke-
ben. Könyveinek olvasása közben állan-
dóan érezzük, hogy Móricz rázza a
lelkünk, szünte halljuk a kiáltást:
»Kéj feltámasztani! Mikor pedig
a regény végen megállít keressük,
amikor éppen fel akarunk állni, azt
hosszúja látnak be. Hiába-minden-
Mert:

»Ki lát a bűnös, ha ebből az
aranyból semmi sem lett?

Ki?
Az isten, aki nem csinált belőle
semmit.« (Szerény)

Ezek után szünet az mondhatjuk,
hogy Móricz nem épít, hanem —
talán sokan nem fogják megérteni —
rombol. Későbbjeiti az ember.
Regényeiből sirni megtanulunk, de
élni nem a dinamikus erőlködést, a
lelkiéletet a nagy akaratokat. Őli
meg az emberben. Ábrándokat szőni
és tervek felrajzolni, ezokat róssasan
kiszívni, azt megtanuljuk ezekből
a regényekből. De a nehézségeket
lelkésdni, keresztény módon leküz-
deni és újra meg újra, családokat,
szervezeteket ellenére is talpra állítani,
az nem tanulunk meg. Lelkünkben
éi az ilyen regény, nemzetünk lel-
kiéletét mészélyezi meg.

sággal élni, egyik sem fér a bőrébe,
ha szabadsághoz juthat. Ez volt a
veszte a lengyelnek, és a csehnek.
Lengyelek kívánták a korridort Dan-
zigra, ez ölte meg őket. A csehek
születen-bek-belezték olyan területe-
ket, ami miatt Csehországnak el-
 kellett pusztulni. Mindkettő nagy-
sai háboriban szenvedő német.

Csoknyay József

Egy fogadalmi ünnep margójára.

Hatalmas tömegben vonult a
Cselekmők társadalmi, hogy a múlt
vasárnap megtartott fogadalmi kör-
menetben résztvegyen. Az ósok fo-
gadalmat a késői időkkel is beárat-
ták a imad-agos idekkel kéri Szent
Flórián közbeszárását.

Amilyen jóleső érzéssel töltött el
minket a körmenetben vonulók nagy
száma, ep oly kellemetlen érzést
váltott ki mindenkiből az a körül-
mény, hogy igen sokan, akiket a
körmenetben látni voltunk helyre-
teltve, vagy csoportokba vettek
azon részt. Pedig gondoljuk csak rá,
milyen szívet-leket gyönyörködés
látvány a rendezetlen, hatalmas tö-
megben levonuló emberek. Miad
annyian örülnek neki,
gond nem veznek a szemük ugyan-
est megcsinálni? Mert? Talán rö-
tejték megunkat? Nincs okunk sző-
gyentelni! Sőt bűnösök, ismételt
fejlet kell résztvevünk a körmenet-
ben, mert a legnagyobb ör, a
mindenható isten szolgálatára és
dicsőségére vezetünk részt azoknak,
az istent szégyelni pedig dőreség.

A múlt vasárnap körmenetnél
kapcsolatban azonban sokak keserű
érséssel látnak, hogy egy-két ember
még a nagyközösg fogadalmi ünne-
péről sem hallandó tudomást vanni,
s tündöklő gyertya nélkül hagyja
abrákat. Régebben, mikor még min-
denki jobban tudta közeleket, nem
forult elő, hogy a körmeneti ut-
vonulón egy-két ablak is gyertya
nélkül maradt volna. Úgy látnak
változnak az idők, vagy egyesek nem
tudják, vagy nem akarják tudni kö-
teltségüket.

fiyelő.

Katolikus egyházi élet

Bücsújáras. Szerden, 13-án dé-
lután érkezett Cselekmőkre a székes-
fehérvári 200 fős gyári zarándokosa-
pata. Szekesfehérvár szűntöttek,
Kálmán Udvarpáncsotalmi becs-
sáras vezetésével. Szombathelyen
jönnek a szanyi és csepregi dicső-
sok, hogy hódoljanak a kisceli Szent
Marianak.

A Jézus Szíve Szövetség aszony-
csoportja ma, vasárnap délután 4
órakor tartja majus havi gyűlést a
záróban.

Leventeiközös-tanfolyam. Nemes
Vaszi dr. plebánus, a cselekmők
járas leventeközösg május 10-én
Érdre utazott és ott részt vett egy
négynapos leventeközösg-tanfolyamon.

Papi korona. A kemenesaljai es-
peresi kerület papsága Cselekmőkön
tartja tavaszi gyűlést 19-én, szer-
den Táray Ferenc esperes előkötete
alatt.

Ajándékozás. Szabó Karoly orsz.
képviselő-szép közösg adoztatokely-

Bár gazdád lehetnék

mondja vágyakozva sok
ember. Ez a vágy már a
közélemben teljesíthető,
ha egy harom, vagy más-
félpengő államsorsjegyet
vásárol. A húsz már
június 8-án lesz.
Főnyeremény:
40.000.— Ar. P.
További nyeremények:
P 20.000.—, P 10.000.—,
kétsezer P 5.000.—, négy-
sezer P 2.500.—, hatszor P
2.000.—, húrmegszáz-
szor P 1.000.— stb. stb.

HIREK

Nyugalomba vonul Vas vármegye
alsópánja. Dr. Horváth Kálmán al-
ispán június közepén kitölti a tör-
vényben előírt teljes szolgálati idejét
és nyugalmába vonul. A nyugalmába
vonuló alispán nehezen időzőn
hosszú ideig állott a vármegye élén.
Közgazdasági tudása, mag-
akéras nevelési törvénytisztelése és
mindenki előtt. A vármegye érdek-
ben kifejtett munkásságával mara-
dandó emléket állított magának. Je-
lenleg dr. Tóth József vármegyei
főjegyző helyettesíti.

Anyáknapja. A cselekmők polgári
iskolája az idén is nagy sikerrel
rendezte meg Anyáknapját az el-
múlt esztendőhöz hasonlóan. A mű-
vészi élektámasok, szavalatok és alkalmi
jelenetek tették változatosabbá és fe-
lértékeltebbé.

Cselekmők új törzskönyvvizsgálója.
Vas vármegye alsópánja Horváth
Lajos cselekmők rk. el-mi iskolai
tanár Cselekmők nyelvtanok törzs-
könyvvizsgálójává jelölték ki.

Anyakönyvi hírek. A cselekmők
anyakönyveiben 1943. áprilisban az
alábbi bejegyzések történtek. Szüle-
tes: Istyei István Már váltókezű
és Laba. Marianak (Magyarsimonyi)
leánya rk., Varga László cipész és
Toth Lajosnak fű rk., Bódis Lajos
dász. és Erdélyi Vilmosnak (Szer-
dahelyi leánya rk., Csabó István mo-
kás és Csuka Győzőnek fia rk.,
Polgár József Már egodított és
Czuppon Marianak (Alsószőlő) fia rk.,
Kárázólytól 1 fű és hársasson
törzsi leánya. Hatalozás: Tardai
József rk. 69 éves, Kálfil Sándor rk.
1 éves, Deutson Miksa néz. 48 éves,
Székely György rk. 78 éves Árv dr.
Ráth Dezső rk., Szabó Emma rk.
64 éves, Jakab János rk. 21 napos,
Illa Gyula Áron rk. 80 éves,
Hódor József-Vándor rk. 38 éves,
Hódor József-Pozsgai Dániel asztalos ref.
F. és D. Hódor József rk., Patkó Ji-
nos Már egodított rk. és Viskolczy
Mária rk., Bónok István fűházi
munkás rk. és Grósz Rózsa rk.

Hímlőoltás. Felújítja a községi
előjáróság az 1942. évi március 1-
től 1943. március 1-ig született gyer-
mekek szűrését, hogy majus 17-én
delután 2 órakor a községhez ta-
nác-termeiben tartandó hímlőoltásra
gyermeküket kifogástalan tiszta fe-
hőneműben és jól megfürösztve
hozzák magukkal.

Közhireshíre teszi a...

A katyni tömegsírok

A világsajtót már napok óta fog-
lakoztatja az a felfedezés, amelyet
a hatóságok tettek a Szmoleszk
melletti erdősegekben a GPU egyko-
nyaratótelepén. Ugyanis itt terül
el egy nagy és szép erdőseggel, azt az
erőseket szorjelt nyaralónak és egybe-
gyűjtöböröknek rendezték be. Ide
szállítottak mindazokat a lengyel
katonaizsákt. és polgári személye-
ket, akikben nem volt bizalmuk. A-
tíktől: szállították, nyomukvesztett,
hogy hova tettek őket, senki nem
tudta, mert a nyaralótelepet megő-
zők nem ismerték senki sem. Az
ide internált katonaizsákt. és polgári
személyek száma 12 ezerre tehető,
igen valószínű, hogy valamennyien
itt alusszák örök almatukat.

Az utóbbi időben ásatásokat ren-
deltek meg, akkor kiderült, hogy
a föld volt a sejtés, mert nem
találtak itt a tömegsírokat, hogy
máson 6-százötven kb. 12 ezer len-
gyel katonaizsákt. és egyéb személy
holtteste.

Most hiának a vizsgálatok. A le-
nézősegghez képest megállapítják,
hogy kit hogyan gyilkoltak meg,
a vidékre való, kinek a hozzátar-
tozók ott. A vizsgálatokban

metek és lengyelek modot kívánnak
adni a betekintése mindenkiéket,
hogy személyesen prófózódjon meg a
világ nagy eseményéről.

Közben kitudódott az is, hogy
Szibériába elhurcoltak másfél millió
lenyeli polgári, ezeknek is nyoma
vesztett. Augusban van az emigran-
sengyel kormány, ott érintkezébe
lepet az ottani orosz követlet és
magyarizsákt. kért a Szmoleszk
melletti esetre és ugyanakkor fel-
kelt az esetre az elhurcolt másfél-
millió lenyeli egyében is, amiről
szógyansem sikerült megérteni a
tesztét.

A kért magyarizsákt. az lett a
vége, hogy Lengyelországgal me-
gkötötték a diplomáciai kapcsolatot,
tehat ma már ott tartunk, hogy
előléseink között megkezdődött a
szakadás. Közel van annak a lehet-
sége, hogy ezen az úton megponk-
kóztok a rend, a közösg érzelem. Es
közél van annak a lehetőség is,
hogy esztéleg neások idő múlva ve-
lünk harcol a lengyel katona. Az
eddig sem volt titok, hogy orosz és
lengyel kapcsolatok szilárdak soha
sem volt, a két nemzet között a
szakadék aktora, hogy azt áthidaló.

Lengyel német éppen olyan sző-
rencsellen, mint a cseh, nem hiába
rokkant. Egyik sem tud a szabad.

Hátó
meghírták a genfi nemzetközi vörö-
serezt központját is, szóval a né

házi kapolnájának. Az illetékesek
utón is jelles közösgel mondanak a
nemesszűd adakozóknak.

